

πτώσει μόνον διὰ τὴν τείνωσι τὸ οὐδὲν πρὸς τὴν συνείδησίν των, καὶ ἐκτιμῶσι τὸ προτέρημα διὰ τοῦ χαρακτήρος. Καὶ εἰς τὰ δράματα καὶ εἰς τὰ μυθιστορήματα τοῦ ἐδοξεν αἰετοῦ πνεύμα σοβαρὸν, τείνον πρὸς τινὰ ἰδέαν καὶ ἀναδεχόμενον καθήκοντι πρὸς ἐκπλήρωσιν. Ἡ τοτέλος ἐξ ἐκείνων τῶν ἀνθρώπων, οἵτινες θέλουσι τὸν χρόνον τοῦ πᾶν εἰς τὴν ἐργασίαν, οἵτινες καυχῶνται ἐπὶ τὸ προῖόν τοῦ νοῦ τῶν... Ὁ Σουλιέ ἐπιθυμῶν ν' ἀφήσῃ πολλὰ ἔργα, ἐργάζετο ταχέως, ὥστε ἡσθάνετο προσεγγίζον τὰ τέρμα του· ὁ κἀλαμός του οὐδὲν ἄλλο ἦτο ἡ ἀπεικόνισις τῆς ψυχῆς του, πλήρους σπᾶνίας ἐνεργητικότητος· καὶ ἐντεύθεν τὸ εἰς τὰ ἔργα του νεβρώδες μὲν διὰ τοὺς αὐσηρούς ἐπικριτάς, δεσμευτικὸν δὲ διὰ τὸν ὄχλον. Ὁ Σουλιέ διὰ τοῦ αἰσθήματος ἐξῆσε, καὶ ὑπὲρ τοῦ αἰσθήματος ἀπέθανεν· ἀλλὰ δὲν τὸν οἰκτείρωμεν, διότι ἀντημείφθη δι' εἰκοσι θριάμβων, ἀντημείφθη διὰ μεγάλης καὶ ἐπιζήλου ὑπολήψεως, ἥτις οὐδένα ποτὲ διηρέεζε καὶ πάντας αἰετοῦ εὐχαρίστησε. Προσφιλὴς καὶ εἰς τοὺς βιέποντας αὐτὸν καὶ εἰς τοὺς μηδέποτε αὐτὸν ἰδόντας, ἡγαπᾶτο παρὰ πάντων, καὶ τὸ ὄνομά του περιστρίφετο εἰς ὅλων - ἅ στόματα, ὅπερ δεικνύει τὴν γλυκυτέραν ἀγάπην. Τῆς δ' ἀγάπης ταύτης ἦτο ἀναντιρρήτως ἄξιος· διότι αἰετοῦ ἀπέβλεπε διὰ τοῦ νοῦ πρὸς τὸν διπλοῦν ἐκείνον σκοπὸν, ὅς τις ἐμπεριλαμβάνει πᾶν τὸ εὐγενὲς καὶ ὑψηλὸν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ, τὸν σκοπὸν λέγομένον τοῦ εἶναι ἀνεξάρτητον καὶ ἀφελίμον.

Ἄν καὶ ὁ Φριδερίκος Σουλιέ ἐνωρίς πολὺ ἐγκατέλιπε τὴν ποιήσιν ὡς μητέρα τροφοδόχην, ποτὲ ὅμως δὲν ἀπεφάσισε νὰ τῇ δώσῃ τελευταῖον ἀσπασμόν. Ἀπ' ἐναντίας, ὁ ἐμμετρος λόγος ἦτο ἡ κατὰ προτίμησιν αὐτοῦ γλῶσσα. Εἰς τὴν ποιήσιν ἐνεπιστεύθη μέχρι τελευταίας πνοῆς τὰς ἐξοχωτέρας καὶ ἀγνωτέρας αὐτοῦ ἐντυπώσεις. Ἡ ποιήσις, διαρκουῦτος μὲν τοῦ βίου του, ὑπῆρξε δι' αὐτὸν ἡ ἀγαθὴ μοῖρα, ἥτις τῷ ἐπέμπε τοὺς ὠραιότερους αὐτοῦ οἰήρους, περὶ δὲ τὰ τέλη τῆς ζωῆς του, ὁ ἄγγελος ὅστις παρέλαβε τὸ πνεῦμά του· διότι ὁ Σουλιέ ἐξέπνευσε ψιθυρίζων τοὺς ἀκολουθοῦς στίχους.

Je n'acheverai point mon pénible labeur ;
Plus de récolte, hélas ! imprudent moissonneur,
Hâtant tous les travaux faits à ma forte taille,
Je jetais au grenier le froment et la paille.
De mon rude labeur nourrissant ma maison
Sans m' informer comment s'écoulait la moisson.

[Εκ τοῦ Γαλλικοῦ]

ΙΣΤΟΡΙΚΑΙ ΜΕΛΕΤΑΙ.

ΜΑΡΙΑ Η ΑΙΜΟΧΑΡΗΣ.

Ἀρὰ καὶ ἐπώνυμον ἀποτρόπαιον χαρακτηρίζουσιν

εἰς τοὺς μεταγενεστέρους Μαρίαν τὴν αἰμοχαρῆ· καὶ δικαίως κατηγορεῖται αὕτη ἐπὶ σκληρότητι. Ἀλλ' ἂν ἡ δικαιοσύνη ὀρίσῃ νὰ ἦναι ἀμερόληπτος εἰς τὰς κρίσεις της, πολὺ ὡς ἄλλον ὀρίσει νὰ ἦναι εἰς τὰς ἀπορρίψεις τὰς ὑποκρίσεις μεταβιβάσει εἰς τὸ δικαστήριον τῶν ἐπιρχομένων γενεῶν, ἐν ᾧ μέλλουσι νὰ δικασθῶσιν οἱ ἐπὶ τῆς σκηνῆς τοῦ κόσμου τούτου διαπρεψάντες, σκηνῆς τοσοῦτον ποικίλης κατὰ τὰς φάσεις της. Δὲν ἀρνούμεθα ὅτι ἡ Μαρία ὑπῆρξε σκληρὰ καὶ φανατικὴ· ἀλλὰ δὲν ὑπάρχει ἄρᾳ γε οὐδεὶς δικαιολογικὸς λόγος, ὅστις, ὡς λάμψις φωτός, νὰ ὀδηγήσῃ ἡμᾶς εἰς τὴν πραγματικὴν ὁδὸν τῆς ἀληθείας· Εἰς τὸ πεπρωμένον ἐκάστου ἀνθρώπου ὑπάρχουσι βλεφα καὶ ἀκατάληπτα μυστήρια! Πολλάκις οἱ μεταγενεστέροι ἀποφατίζουσιν... ἀνεκκλήτως... Καί, εἴτε ἐπιεικῶς, εἴτε αὐστηρῶς ἀπεφάνθησαν, ἀπαυτοῦσι παρὰ τῶν ἄλλων ὑποταγῇ... Καὶ ἐν τούτοις συχνάκις συμβαίνει, ὥστε ὁ ὑπὸ τοῦ περωτισμένου καὶ σοφοῦ τούτου κόσμου δικαζόμενος νὰ μὴ ἦναι οὔτε τότε ἔνοχος, οὔτε τότε ἄθωος ὅσον ἐκηρύχθη μετὰ κρίσιν ἐσφαλμένην, βασιζομένην ἐπὶ τῆς κρίσεως.

Ἡ Μαρία τῆς Ἀγγλίας, γεννηθεῖσα τὴν 18 Φεβρουαρίου 1515, ὑπὸ τοῦ Η'. Ερρίκου καὶ τῆς Αἰκατερίνης τῆς Ἀραγωνος, ἀνετάρχη ἐν τῇ δυστυχίᾳ. Θυγάτηρ οὕτα συζύγου ἀποπειμφθείσης, καὶ ἀδιακόπως καταδωκομένη, ἡ Μαρία ἐπὶ πολὺν χρόνον ἐστερήθη καὶ τῶν μᾶλλον ἀπαρχαφῶν αὐτῆς δικαιωμάτων τὸν δὲ καταδωκομένον τὸτον ὑπέστη ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ ἀδελφοῦ της. Ἰσπανίς τὸ γένος καὶ καθολικὴ τὴν θρησκείαν, ἐπόμενον ἦτο νὰ μισθτοδόγῃ καὶ καθαιγάσταν τὴν καταδικὴν οὐ μόνον Αἰκατερίνης τῆς Ἀραγωνος, ἀλλὰ καὶ αὐτῆς τῆς ἰδίας Μαρίας, τοῦ νομίμου βλαστῶν τοῦ εὐγενοῦς οἴκου τοῦ Τυδώρ (Tydor) τῆς Μαρίας λέγομεν τῆς Ἀγγλίας!... Ὡς καὶ ὁ πατὴρ αὐτῆς, ἡ Μαρία ἔτρεφε ἐν τῇ ψυχῇ ἀποτροπαίους καὶ αἰμοχαρεῖς σκοπούς... Ὡς καὶ ὁ πατὴρ αὐτῆς, ἡ Μαρία οὐδέποτε ἐσυγχώρει... Ἡ Μαρία ἦτο χαρακτήρος σκυθρωποῦ, τοῖθρο καὶ μᾶλλον θηριώδους. Οὐδὲν περὶ ἐαυτὴν ἐμαρτύρει τὴν γυναικαίαν χάριν, τὸ τοσοῦτον ἰσχυρὸν τοῦτο θέλητρον, ὅπερ ἤθελεν εἶναι δι' αὐτὴν μεγάλης συντελείας, διε, μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Δ'. Εδουάρδου, ἐπαρουσιάσθη ὅπως ἀναβῇ τὰς βαθμίδας τοῦ θρόνου, καὶ καθήσῃ εἰς τὴν θέσιν τοῦ ἀδελφοῦ της.

Τέσσαρες γυναῖκες, κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην τῶν τρουερῶν ἀνωμαλιῶν, ἐπαρουσιάσθησαν ἀπαιτήσεις ἐχουσαι ἐπὶ τοῦ θρόνου τῆς Ἀγγλίας... Μαρία ἡ καθολικὴ, θυγάτηρ πρωτότοκος τοῦ Η'. Ερρίκου, ἐκ μητρὸς ἀποπειμφθείσης... Ἐλισάβετ ἡ διαμαρτυρουμένη, θυγάτηρ ἐπίσης τοῦ Η'. Ερρίκου, ἐκ μητρὸς κατατομηθείσης ὡς ἀτίμου... Μετὰ ταύτας, ἐν τῇ γραμμῇ τοῦ Ζ'. Ερρίκου, ἤρχοντο Ἰωάννα ἡ Γραῖν καὶ Μαρία ἡ Στυαρτίς, βασίλισσα τῆς Σκωτίας. Ἐκ τῶν δύο τελευταίων ἡ μὲν πρώτη ἐτίθριζε τὸ ἐπὶ τοῦ θρόνου δικαίωμά της εἰς τὴν θέλησιν καὶ τὴν διαθέσιν τοῦ Εδουάρδου, ἡ δὲ δευτέρα, καθολικὴ ὡς καὶ ἡ Μαρία, ἐν μόνον δικαίωμα εἶχε, καὶ